Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Matecką
na 62. posiedzeniu Senatu
w dniu 8 lipca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie jest szczególnym odznaczeniem państwowym, stanowiącym nie tylko wyraz uznania Rzeczypospolitej Polskiej dla małżonków, którzy przeżyli wspólnie co najmniej 50 lat. To przede wszystkim dowód wdzięczności państwa za promowanie wartości rodziny i odpowiedzialności za drugiego człowieka. Dlatego tak bardzo niepokoi fakt, że w ostatnim czasie nasila się problem opóźnień bądź braku nadawania odznaczenia osobom, które spełniły wszystkie ustawowe kryteria i których wnioski zostały prawidłowo przekazane do Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Sytuacja ta dziwi samorządowców, a u samych jubilatów powoduje konsternację i poczucie marginalizacji. Zaniechanie terminowego nadania odznaczeń ma bowiem wymiar nie tylko administracyjny, ale przede wszystkim społeczny. Dla wielu małżonków uroczystość wręczenia medalu jest wydarzeniem niezwykle istotnym i oczekiwanym. Stanowi potwierdzenie, że państwo dostrzega ich wieloletni wysiłek, wierność oraz wkład w budowanie wspólnoty rodzinnej i społecznej.

Brak decyzji o nadaniu odznaczeń prowadzi do szeregu negatywnych konsekwencji. Przede wszystkim powoduje rozczarowanie i poczucie pominięcia u osób, które przez dziesięciolecia realizowały wartości uznawane przez państwo i konstytucję za fundament życia społecznego. Opóźnienia utrudniają również funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego, które od lat organizują uroczystości jubileuszowe jako ważne wydarzenia integrujące lokalne społeczności. Brak odznaczeń uniemożliwia zachowanie wieloletniej tradycji oraz osłabia rangę tych uroczystości.

W samym tylko moim okręgu wyborczym, a są to 4 powiaty, tj. powiat ostrowski, powiat ostrzeszowski, powiat krotoszyński i powiat kępiński, dotyczy to ponad 1 tysiąca 200 par. Dla przykładu: w Ostrowie Wielkopolskim na medal czekają 84 małżeństwa; w Odolanowie – 60; w niewielkiej gminie Przygodzice – aż 69; w Krotoszynie – 189; w Koźminie Wielkopolskim – 70; w Kępnie – rekordowa liczba 220 małżeństw; w Ostrzeszowie – 96.

W czasach, gdy trwałość więzi rodzinnych i odpowiedzialność za drugiego człowieka wymagają szczególnego wzmacniania, państwo powinno konsekwentnie promować takie pozytywne wzorce. Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie staje się w tym kontekście jednym z niewielu instrumentów symbolicznego docenienia osób, które swoim życiem potwierdziły znaczenie trwałości małżeństwa i rodziny. Dlatego należy oczekiwać, że obowiązek rozpatrywania wniosków o nadanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie będzie realizowany sprawnie, terminowo i z należytą starannością. Poszanowanie obywateli, którzy przez pół wieku pozostawali w związku małżeńskim, nie powinno być przedmiotem przewlekłości ani zaniedbań administracyjnych.

Zwracam się zatem z zapytaniem: co jest przyczyną zaistniałej sytuacji? Apeluję także o podjęcie działań zmierzających do niezwłocznego rozpatrzenia zaległych wniosków oraz przywrócenia sprawnego systemu nadawania Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Jest to bowiem wyraz szacunku wobec tysięcy polskich rodzin oraz realizacja ustawowego obowiązku prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wobec obywateli.

Ewa Matecka